

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om en Forhøjelse af den ved Lov af 1ste April 1887 paabudne Stat af Brændevinsbrænding samt om Forandringer i Loven af 4de Juli 1863 § 1 om Toldafgifter m. m.

Bluhme: Det foreliggende Forslag er jo blevet ventet og til Dels forud betegnet som et Agrarforslag, og som gammel Agrar her i Tinget har jeg jo imødeset det med en vis Spænding. Men jeg kan jo ikke nægte, at jeg er bleven noget skuffet ved Indholdet; og jeg kan jo ikke antage andet, end at dette Forslag, som ligeledes ude i Landet til Dels er blevet imødeset med en vis Spænding, maa virke paa Agrarerne. Jeg kan ikke tro andet, end at det maa faa en agrarisk Betydning paa den Maade, at det egentlige Agrarparti rundt omkring i Landet maa slutte sig sammen og paa en Maade stive sig af ved ærligt og oprigtigt og loyalt at slutte sig til en energisk Opposition mod det nuværende Ministerium; thi tydeligere kan det jo dog ikke siges, end det er sagt her, at fra dette Ministerium kan man intet som helst vente til Hjælp eller Støtte for Agerbruget her i Landet. Agrarerne have forlangt Lettelse i Byrderne; de have protesteret mod en Stat paa Fødevarer, de have forlangt Toldfrihed paa Raaprodukter; og man svarer dem med ny Skatter, Skatter paa Brød og paa Brændevin og Stat paa Raaproduktet Majs for Brænderierne. At Agrarerne faa en saadan Behandling maa til Dels siges at være deres egen Skyld. De have jo ikke udtalt sig bestemt og ikke taget et bestemt Standpunkt i nogen Retning; deres Udtalelser have været spærende ogsaa over for Spørgsmaalet her om Brændevinen; og tidligere, kan man gerne sige, mod Ol. har deres Stilling jo været aldeles uklar, og de have glemt, at det er aldeles umuligt paa en Gang at have Mel i Munden og blæse; man kan ikke forlange og rette sine Bestræbelser paa at faa højere Priser for Maltbyg, og samtidig lægge Hindringer i Vejen for Ølbrggerierne. Man kan ikke vente højere Priser for sine Kartofler og sit Korn til Brænderierne, naar man samtidig vil indstrænke Produktionen. Et af to; hvilket Standpunkt man end vil indtage, bør man indtage det klart og tydeligt. Man kan sige; vi ville ikke have, at der her i Landet skal være Brændevinsproduktion eller Ølbrggeri; men saa maa man ogsaa sørge for at finde andre Maader at

assætte sine Produkter paa; begge Maader kunne umuligt forenes fra et Agrarstandpunkt. Ministeriet har svaret paa deres Krav om Lettelser i Byrderne paa den Maade, at det vil paalægge os en ny Stat. Man siger ganske vist, at den skal bruges til Lettelse for Kommunerne; men, som det allerede i Gaar blev fremhævet, det er jo kun at tage fra den ene Lomme og lægge i den anden; vi skulle selv drikke de Snapse, hvis Overflod skal gaa til Kommunerne, og vel at mærke, vi skulle tage det fra den fattigste Lomme for at lægge det i den anden; men paa samme Tid er det klart, at den rigere Lomme dog kommer til at betale ikke alene et lige saa stort Tilskud til Fattigvæsenet og alle de øvrige Byrder som tidligere, men desuden de yderligere Byrder, som de fattige ville paabyrde Kommunen derved, at det bliver sværere for dem at leve, jo dyrere Kornødenhederne blive gjort. Og samtidig siger jo Ministeren: For at I kan have den Fornøjelse at tage Pengene fra den ene Lomme og lægge i den anden, skulle I dog samtidig svare en lille Afgift til Staten. Spritstatten har hidtil været ca. 2¹/₂ Mill. til Staten, for Fremtiden skal det være 3¹/₂ Million, og det skal være forud sikret, saa kunne vi altid se, hvad I andre kunne faa. Ministeren har ikke udgivet det for at være en Agrarlov, det skylder jeg at sige; nej, som sit Motiv for at komme med denne Lov har han anført dette, at han ikke kan udholde at bære det Ansvar, at Fødemidler, Brændevin og Brød og andet er saa billigt; det fremavler Fattigdom og Forbrudelser og Sindsøge og en hel Del andre Ting. Nu er det meget mærkeligt med denne ministerielle Ansvarfølelse. Ministeren kan tage paa sit Ansvar at øde alt, hvad der gennem en lang Række af Aar er sparet sammen i Statskassen, og kan aarlig forbruge 10—12—15 Mill. Kr., som der kommer mere ind af de indirekte Skatter nu, end da han tiltraadte, til Ting, som den store Flerhed af Folket modsætter sig, fordi den finder, at de ere til Skade for vort Land og hemmende for vor Udvikling, og efter de flestes Mening ubetinget ere til Skade i politisk og militær Henseende. Det Ansvar bærer han let og frit, men da vi forleden Dag bade ham, om vi maatte faa lidt mere til de gamle Svadliver og tilhøde i et Lovforslag, at forhøje de Midler, der staa til Raadighed i saa Henseende, sagde Ministeren, at det Ansvar turde han ikke paatage sig, fordi det var ham pinligt, at der vilde gaa saa mange Stuffedødt bort, han kunde ikke hjælpe dem alle sammen, og derfor vilde han ikke tage